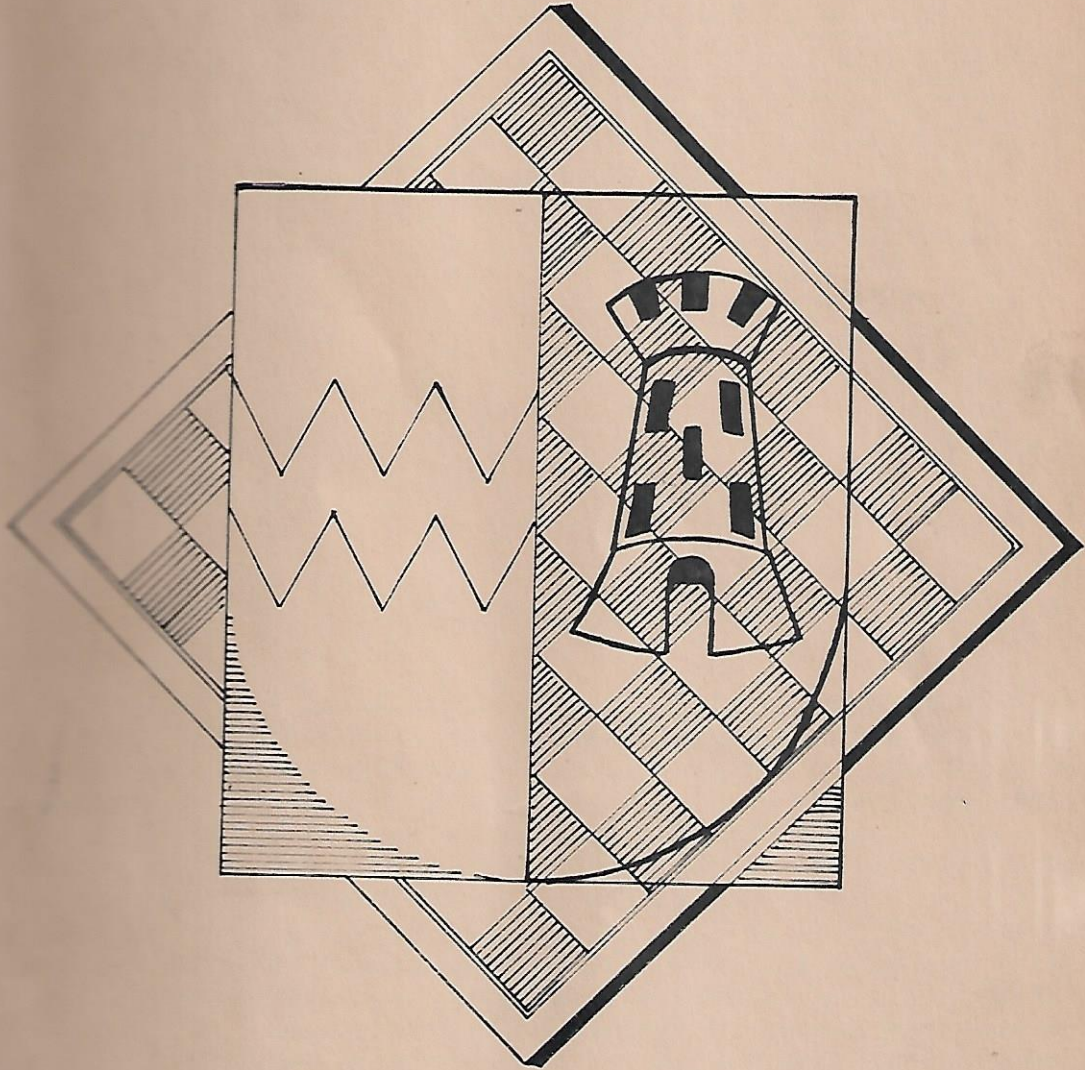

Depling

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het Schaakgenootschap O V E R S C H I E
H o o f d r e d a c t e u r : J. J. M. Klein. Telefoon 154926

Juni 1964

Ter Inleiding

Het is alweer vier weken geleden, dat U het clubblad in zijn nieuwe vorm en door de nieuwe redactie samengesteld kreeg uitgereikt. Laten wij hopen dat het ook zo regelmatig zal blijven verschijnen. Een onmisbare voorwaarde daarvoor is de zeer grote steun die onze voorzitter geeft. Zonder zijn medewerking zou dit alles niet mogelijk zijn.

Was het blad de vorige keer grotendeels gevuld met officiële berichtgeving, nu zijn de vaste rubrieken alle aanwezig.

Het deed ons veel genoegen dat ons lid R.J. de Vrij de oproep om medewerking meteen heeft beantwoord, zodat U van zijn hand een artikel over een weinig gespeelde, maar interessante opening zult aantreffen.

Wij beginnen met enkele officiële berichten, daarna komt een verslag van de wedstrijden om het kampioenschap van de Rotterdamse Schaakbond.

Het spelen van het aangenomen damegambiet is voorlopig verledentijd, en daarom vindt U over deze opening een nabeschouwing. Als toelichting volgt een partij.

Enkele fanatieke schakers hebben de verre tocht naar Soest gemaakt, om daar aan het Hemelvaartsdagtoernooi deel te nemen.

Een korte reactie op een artikel in het blad van vorige maand wordt gevolgd door de leerzame rubriek Strategie en Tactiek.

Den ruimte voor de probleemwrestrijd en tenslotte de geheel bijgewerkte standen van de competitie.

Van achter de groene tafel

Om misverstanden te voorkomen en geen precedentes te scheppen, zij het volgende opgemerkt.

Het is niet mogelijk om, wanneer men gedurende een paar maanden niet in staat is de clubavonden te bezoeken, ontheffing van contributiebetaling te verkrijgen. Men moet de contributie als een jaarbedrag zien, dat per maand wordt betaald.

Alleen, wanneer men in de loop van een jaar slechts enkele malen in de gelegenheid is de clubavonden te bezoeken, kan men tegen f 12,50 per jaar begunstiger worden. Men ontvangt dan tevens het K.N.S.B.-blad en het clubblad. Begunstigers spelen echter niet in de zomer- en wintercompetitie mee.

Er is aan de heren Broekman en Jongejans, die wegens drukke werkzaamheden niet kunnen komen, een dergelijk voorstel gedaan.

Mutaties ledenlijst : A.H. Hammer Jr. verhuisd van Boreelstraat 1 naar Singel 2, Rhoon, tel. 01897-2578.
D. Liefhebber, tel. 151233.
Het adres van het jeugdlid H. Hoogenraad :
Overschiese Dorpsstraat 21, tel. 152881.

Bij de penningmeester zijn K.N.S.B.-notatieboekjes te verkrijgen (30 cent per stuk). U heeft zo de wedstrijden bij elkaar en het gedoe met de losse notatiebiljetten is verleden tijd. In elk boekje kunnen 25 partijen genoteerd worden.

In de maanden juli/augustus zal een gecombineerd nummer van Schakend Nederland verschijnen.

J.F. Ros.

Persoonlijke Kampioenschappen R.S.B.

Dit jaar hebben ook vier spelers van onze club acte de présance gegeven op deze kampioenschappen. De wedstrijden werden gehouden op zaterdagmiddag in het speellokaal van de schaakvereniging "Spangen". Onze vier troeven Takkenberg, Degeling, de Vrij en Böhm hebben hun partijtje behoorlijk meegeblazen, waarvan Takkenberg en de Vrij zelfs een eerste viool speelden. Vochten Degeling en Böhm in de tweede klas aanvankelijk tegen het degradatiespook, Takkenberg en de Vrij speelden in de derde klas iedere week onder de rang van de eerste plaats. Door tezamen 22 punten uit 34 partijen te scoren hebben ze de naam van onze club zeer hoog gehouden.

Degeling zat in een sterke groep, waarin iedereen aan elkaar gewaagd was. Zijn start was slecht, maar door, om in wilertermen te spreken, tijdig te demarreren, wist hij met $4\frac{1}{2}$ uit 9 nog op de vijfde plaats te eindigen. Vermelding dient nog de fraaie zege, die Degeling behaalde op Wijngaarden.

Wat Böhm betreft hetzelfde laken een pak : een sterke groep met o.a. van den Herik, vierde in het jeugdkampioenschap Rotterdam 1963. Met de ons bekende vingervlugheid en speelsnelheid wist Böhm de degradatie te ontlopen en eindigde met $3\frac{1}{2}$ uit 9 op de zevende plaats. Zijn belangrijkste wapenfeit was wel een zege behaald op Stuifzand, een speler van Charlois II.

De Vrij wist na zware strijd de eerste plaats in 3b te behalen! Door gedegen spel wist hij alle moeilijke klippen te omzeilen. Na een remise in de tweede ronde (een toreneindspel met twee pluspionnen kon de Vrij net niet winnen) kwamen tot de negende ronde louter overwinningen. In de laatste ronde kwam namelijk de enige klip, waarop de Vrij strandde, een Orang-oetang opening l. b2-b4. Met $7\frac{1}{2}$ uit 9 werd hij eerste en de eerste prijs van f 10,- was zijn verdiende loon.

Tot slot Takkenberg. Veel behoef ik over hem niet te zeggen. Iedereen op de club weet hoe gevaarlijk hij is en hoe vaak hij als reuzendoder opgetreden is. Dit keer was hij de reus, die de lakens uitdeelde. In zijn groep trokken twee spelers zich terug, zodat hij zeven partijen te spelen had. Zijn overwinning is er niet minder om, want $6\frac{1}{2}$ uit 7 is een score van de eerste orde. Zijn fraaie overwinning op nummer twee uit zijn groep heb ik zelf gezien: een prachtige combinatie, die resulteerde in damewinst. Evenals de Vrij heeft Takkenberg het recht volgend jaar in de tweede klas uit te komen. Een schitterend resultaat!

Na de prijsuitreiking op 16 mei werd nog een gongwedstrijd georganiseerd, wat ook al een groot Overschies succes werd. Groep 4 werd met $4\frac{1}{2}$ uit 6 gewonnen door Liefhebber, die door overwinningen op Degeling en de Vrij juist boven dit edele tweetal eindigde. Degeling werd tweede met 4 uit 6, de Vrij derde met 3 uit 6. Het duel tussen Degeling en de Vrij werd gewonnen door Degeling.

In groep 5 kwamen Takkenberg en Böhm uit. Ook zij vielen in de prijzen, want Böhm werd eerste en Takkenberg ging met de derde plaats strijken. De prijzen bestonden uit rookartikelen, zodat we bedolven onder sigaren en sigaretten het speellokaal van Spangen verlieten om voldaan huiswaarts te tijgen.

Schaken in Soest

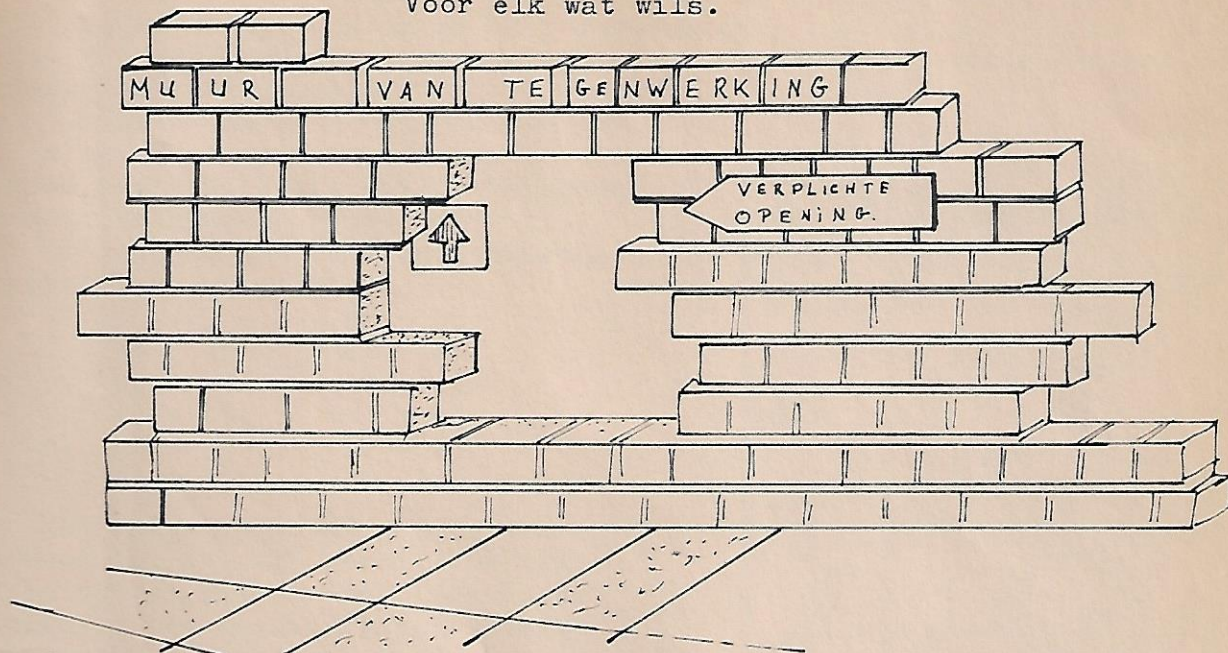
Op 6 en 7 mei organiseerde de Soester Schaakclub haar traditionele Hemelvaartstournooi in het Oranjehotel te Soest. Twee onzer cracks, Degeling en Liefhebber hebben aan dit toernooi deelgenomen. Men werd ingedeeld in groepen van vier en men moest dus drie partijen spelen. De eerste ronde werd woensdagavond gehouden, de tweede ronde donderdagmorgen, de derde ronde donderdagmiddag. Degeling kwam (per trein), zag en overwon. Twee overwinningen en een remise behaalde hij in de eerste klas, wat hem de eerste plaats bezorgde. In zijn groep zat ook een dame, die sherry dronk, Kent rookte en Blackmar-Diemer-gambiet speelde. Desalniettemin doorzag Degeling alle vrouwelijke listen en kon dus weer een vaas aan zijn grote collectie toevoegen. Degeling heeft namelijk de gewoonte vazen te kiezen als prijs van een schaaktournooi.

Liefhebber kwam ook, zag wel het een en ander, maar overwon niet. Hij speelde ook in de eerste klas, maar bracht er niet veel van terecht. Door in twee van de drie partijen in veelbelovende stelling een stuk weg te geven kwam hij niet veel verder dan $\frac{1}{2}$ uit 3, wat hem een gedeelde derde en vierde plaats opleverde. Nu moet wel als excuus aangevoerd worden, dat hij in tegenstelling met Degeling de woensdagnacht in Soest heeft doorgebracht en dan nog wel in een hooiberg samen met nog twee andere schakers van zijn school. Van slapen kwam niet veel, zodat op Hemelvaartsdag de prestaties gering waren. Al met al een zeer geslaagd toernooi, dat door de aanwezigheid van Fenny Heemskerk in de invitatiegroep dames opgeluisterd werd.

Op de terugreis naar huis hebben Degeling en ik in de trein Yvonne ontmoet, but that is an other story.

D. Liefhebber.

Voor elk wat wils.

De verplichte opening is altijd een twistpunt op vergaderingen geweest. Het lukt echter altijd weer opnieuw iedereen te overtuigen van het nuttig effect van deze speelwijze. Ondergetekende is er altijd bijzonder op gebrand geweest om de openingen te mogen behandelen, het dwingt mij namelijk om de opening tot in de puntjes te bestuderen.

Verder is het mij opgevallen dat, wanneer er in maandbladen partijen geanalyseerd worden, het altijd wemelt van de vraag- en uitroeptekens. Dat zal bij mij nu eens niet het geval zijn en ik zal U zeggen waarom. Het plaatsen van uitroeptekens achter een zet is overbodig. De analyticus geeft hiermee te kennen, dat hij zijn lezers te stom vindt, dat ze zelf zouden kunnen zien of een zet al of niet van doorslaggevende betekenis is.

Het plaatsen van vraagtekens is helemaal uit den boze. De bedoeling daarvan is meestal een voorzichtige kritiek. Er zijn echter maar twee mogelijkheden die het plaatsen van een vraagteken rechtvaardigen.

Ten eerste: De zet is zo geniaal, dat het de analyticus boven het petje gaat.

Ten tweede: De zet is dusdanig slecht, dat men zich afvraagt hoe de speler zo iets stoms heeft kunnen doen. In beide gevallen wordt er dus aan iemands verstandelijke vermogens getwijfeld.

Ik zal dus zeker géén vraagtekens benutten!!!!

De opening, die de afgelopen maand opgegeven is vergt bijzonder veel analyses van een groot aantal varianten. Gelukkig echter gaan zeer veel varianten zonder moeite in elkaar over.

Het is pas mogelijk een dame-gambiet goed af te werken (van beide zijden) als men de meest elementaire veldentheorie van het centrum beheerst. In het kort komt het hier op neer, dat centrumpionnen meer waard zijn dan randpionnen.

Daarom heeft de tweede zet van wit een diepere betekenis, immers "ruilt" zwart op c4 dan zou wit al theoretisch voordeel hebben. Het verdient dan ook aanbeveling om geen aangenomen dame-gambiet te spelen maar gewoon 2. c7 - c6.

De zaak is weer in evenwicht. Nu is deze zet voor zwart bijzonder passief en ze leidt dikwijls tot vrij gesloten spel. Daarom hebben aanhangers van het meer wilde spel (zwartspelers dus) getracht om openingen te ontwikkelen die beginnen met het aannemen van deze gambietpion, om daarna hetzelfde grapje zelf weer uit te halen via een reeks van zetten en tot c7 - c5 te komen, ten einde het centrum weer in zijn normale toestand terug te brengen. Er ontstaan dan echter open lijnen en die maken het de aanvallende spelers mogelijk hun lusten bot te vieren. Bovendien bestaat natuurlijk altijd ergens de mogelijkheid, dat wit een fout maakt in deze openingstheorie en dat de pluspion gehandhaafd kan worden of dat we via slinkse wegen met zwart tot de Noteboomvariant kunnen komen van het half-slavisch.

Van deze laatste kunnen we zeggen, dat hij uitstekend spel voor zwart biedt, bijzonder boeiend is en zeer ingewikkelde combinaties toelaat. Daar komt bij dat wit deze variant heel moeilijk kan vermijden. Er is maar één zet, die deze variant kan vermijden n.l.

3. Dd1 - a4†

Alle andere voortzettingen leiden bij goed spel van zwart tot de Noteboom-variant. We nemen b.v. 4. Pg1 - f3.

Dit is n.l. de meest gebruikelijke voortzetting. Er volgt:

4.	-	b7 - b5
5.	e2 - e3	e7 - e6
6.	a2 - a4	c7 - c6
7.	a x b5	c x b5
8.	b2 - b3	a7 - a5
9.	b x c4	b5 - b4

Het enige verschil met de echte Noteboom is, dat Lf8 geruild is tegen Pb1 en dat en wit en zwart een loper ontwikkeld hebben n.l. respectievelijk op b2 en b7. De variant in zijn oorspronkelijke vorm echter heeft dan ook elf zetten nodig om tot zijn opstelling te komen. (Diagram 2)

We gaan nu even kijken naar de stelling uit diagram 1.

Er volgt :

10.	c4 - c5	Lc8 - b7
11.	Pb - d2	Dd8 - c7
12.	Pd - c4	Pb - d7
13.	Ld3, Pf6;	14. O-O, Le4

Deze zet dient om de opmars e5 te verhinderen en is bijzonder affektief. (diagram 3)

In deze vorm gegoten is de stelling van zwart altijd te prefereren. Hoewel het een moeilijke maar zeker interessante partij wordt. Conclusie tot nog toe:

Met het slaan op c4 beoogt zwart te komen tot een variant van het Noteboom-type, daar dit het meest kansrijk is.

Wit kan dit alléén verhinderen door direct Da4 te spelen.

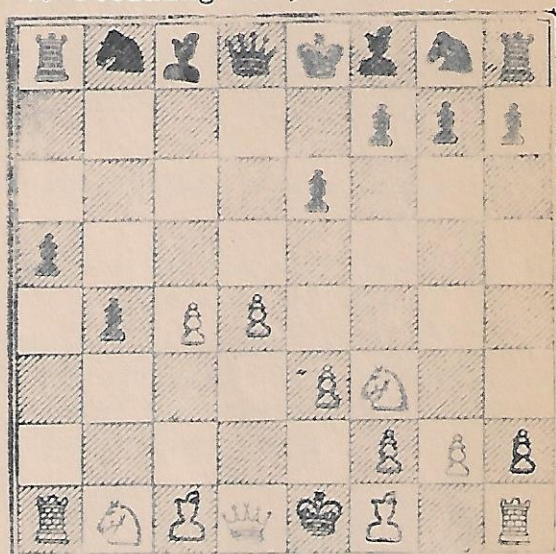
4.	Da4†	Pb - d7
5.	D x c4	e7 - e6
6.	e2 - e3	c7 - c5

En de rust is weergekeerd, geen van beiden heeft overwicht en de strijd is nog steeds open. Het antwoord c7 - c6 op Da4 moet als zwak beschouwd worden, omdat dit tempoverlies oplevert. Immers deze pion hebben we veel te hard nodig om de rust straks in het centrum te herstellen.

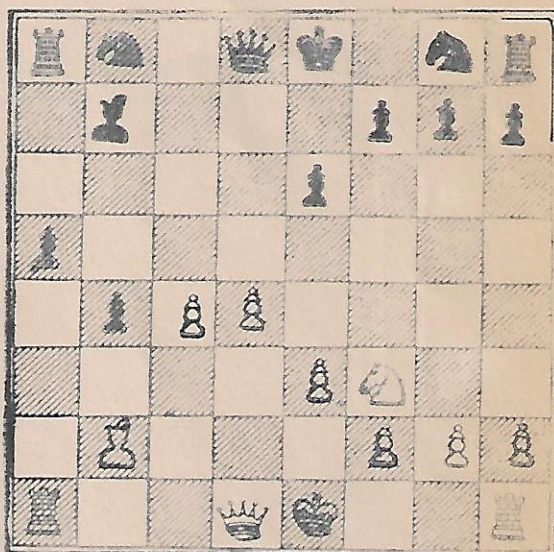
Gaat zwart na 3. Pg1 - f3 niet over op de Nootjes variant, dan staan hem de volgende wegen open:

3.	Pg8 - f6	(A)
	c7 - c6	(B)
	c7 - c5	(C)
	a7 - a6	(D)
	Lc8 - g4	(E)

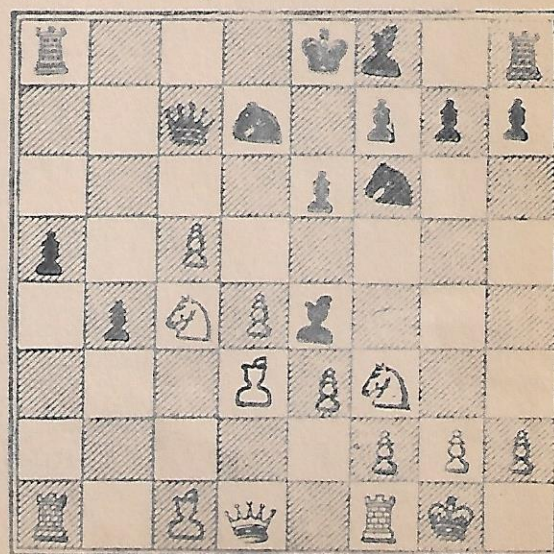
1. Stelling na 9..... b5-b4

2.

3. Stelling na 14..... Le4

(B) en (D) zijn beide zwakke voortzettingen die na tempo verliezen tot een zwakke variant leiden. Of via een omweg toch weer naar de Noteboom-variant voeren.

3. ... (E) Lc8 - g4 is eveneens zwak; er volgt 4. Pf3 - c5 met een beter spel voor wit (de c pion gaat er nu zonder meer af).

3. ... (A) Pg8 - f6. Een veel gebruikte voortzetting. Deze leidt tot de vgn. Mannheim-variant. Er "hoort" te volgen

- 4. d4 - f3 5. Pbl - c3 e7 - e6
- 6. e2 - e4 c7 - c5 7. d4 - d5

Dit is een scherpe voortzetting en leidt tot interessant spel. De kansen wegen ongeveer tegen elkaar op.

3. ... (D) c7 - c5. Op 4. e3 volgt c x d4 met gelijk spel (maar open). Na 4. d4 - d5 e7 - e6 5. e2 - c4 is zwart iets beter af.

Verder moet ik er de aandacht op vestigen dat het voor zwart belangrijk is zijn loper van c8 niet af te ruilen tegen één of ander wit paard dat van de koningsvleugel is komen aanstieren omdat dit leidt tot minderheid op de dame-vleugel. Het afruilen met Lf1 daarentegen is juist weer sterk.

Algemene richtlijnen voor het spel van wit zijn :

Tracht buiten de Noteboom-variant te blijven. Als dat lukt probeer dan de twee dame-pionnen of te ruilen tegen twee overburen. Probeer zwart een losse vleugelpion te bezorgen. Soupeer deze en leidt naar eindspel toe met een centrumpion meerderheid.

Richtlijnen voor zwart :

Tracht zo snel mogelijk de c-pion weer tegen een centrumpion van wit te ruilen en houdt als stok achter de deur de sterke Noteboom-variant.

Aan te bevelen literatuur : Openingstheorie M. Euwe Deel II en III

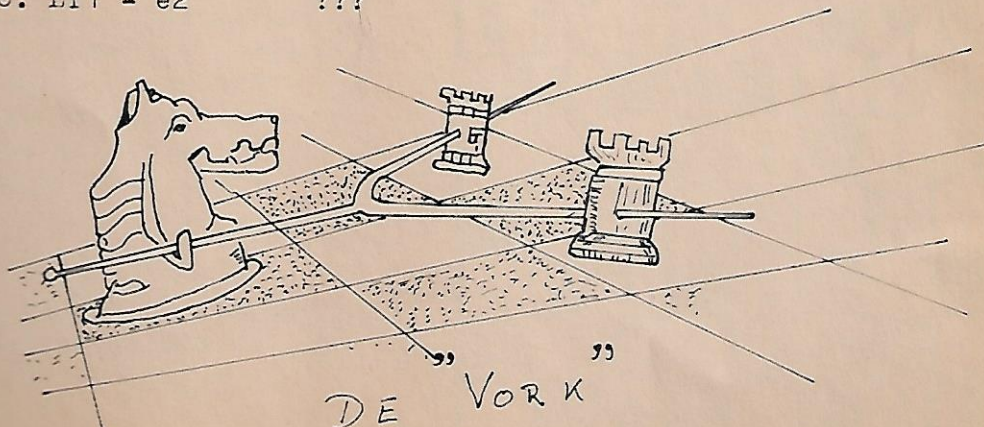
Losbladige Schaakberichten	1950	3r
	1951	3t
	1952	3r
	1958	3d en 3g
	1962	3c t/m 3g

De opening voor deze maand zal zijn:

Siciliaans

A.H. Hammer Jr.

- 1. e2 - e4 c7 - c5
- 2. Pg1 - f3 Pb8 - c6
- 3. d2 - d4 c5 x d4
- 4. Pf3 x d4 Pg8 - f6
- 5. Pb1 - c3 d7 - d6
- 6. Lf1 - e2 ???

Sprongen en bokkesprongen.

De volgende partij werd gespeeld in de eerste ronde van de zomerwedstrijden.

Bij de analyse is dankbaar gebruik gemaakt van opmerkingen van beide spelers.

Wit: D. Liefhebber

Zwart: A.H. Hammer Jr.

1. d2 - d4
2. c2 - c4
3. g7 - f5

d7 - d5
d5 x c4
b7 - b5

10. Pb1 - d2
11. Pd2 - c4
12. Lc1 - d2

Pg8 - f6
Pb8 - d7

Men zie het artikel over het aan-
gevoelen damegambiet in de rubriek
"Door elk wat wils".

4. e2 - e3
5. a2 - a4
6. a4 x b5

e7 - e6
c7 - c6

Op b2 zou de loper op de zwarte
koningsstelling gericht staan
(zwart zal wel rocheren), maar
hij lokt daar a5 - a4 en a4 - a3
uit. Op d2 doet de raadsheer de-
fensief werk; zwart kan a5 - a4 n
noch b4 - b3 spelen wegens pion-
verlies. Na e3 - e4 kan Ld2 dan
toch zijn aandeel in de strijd op
het andere deel van het bord nemen.
Nu dreigt Ld2 x b4 omdat Ta8 on-
gedekt staat.

Als wit wil vernijden, dat zwart op
de damevleugel twee verbonden vrij-
pionnen krijgt kan hij 6. b2 - b3
proberen. Het is echter de vraag
of dat veel aan het spelbeeld ver-
andert.

7. d2 - b3
8. b3 x c4
9. c4 - c5

c6 x b5
a7 - a5
b5 - b4

12. Lc8 - b7
13. Lf1 - d3
14. Dd1 - c2

Lc8 - b7
Lf8 - e7
0 - 0

Enigszins tartend, maar zwart kan
nu zijn koningstoren goed gebruiken.

De betelling is voor het witte
damepaard dat moeilijk wekomt het
veld c4 vrij te maken. De zet ver-
zwakt de kracht van het witte
centrum enigszins. De pionnen wer-
ken het best samen als ze naast
elkaar en zo een breed front be-
vormen. De witte c - pion heeft
nu geen controle meer over de vel-
den b5 en d5. Daar staat tegenover
dat wit eventueel een stuk op b6 of
d6 zal kunnen plaatsen. De zwarte
vrijpionnen zijn sterk en dreigen
voortbrekend op te marcheren. Wit
moet kansen in het centrum zien te
houden. De strijd kan dus zeer
spannend worden. Elk van de partijen
zal op zijn deel van het bord zijn
kansen trachten waar te nemen, zich
daarbij steeds afvragend of de verde-
diging niet een defensieve zet ver-
zwakt. Samengevat: wit is verplicht
zijn tegenstander met (konings) aan-
val bezig te houden, anders zullen
vraag of laat de vrijpionnen door-
dringen.

15. e3 - e4

Wit denkt (volgens het schema) aan
koningsaanval. Misschien biedt een
aanval op de zwarte vrijpionnen ook
wel mogelijkheden. Dank zij 12. Lc1 - d2
kunnen de pionnen voorlopig niet
vooruit, Ta1, Pc4, Dc2 en Th1 (na 0-0)
kunnen a5 aanvallen en Ld2, Ld3, Pf3
en vooral de centrumpionnen kunnen
de verdediging hinderen.

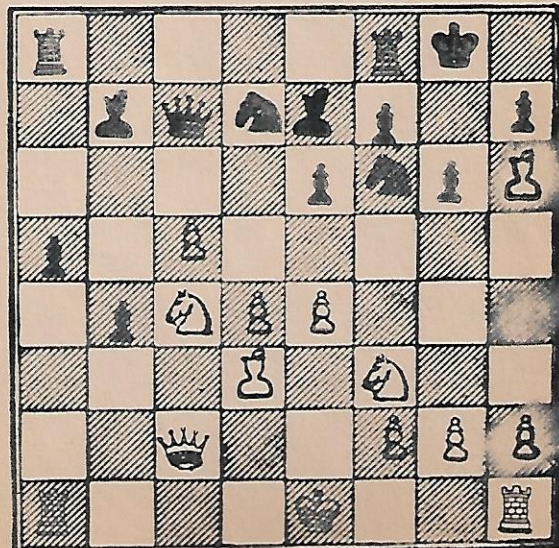
15. g7 - g6

Om na 16. e4 - e5 Pf6 - .. pion
h7 niet te verliezen.

16. Ld2 - h6

Dd8 - c7

Bij veld d8 kan een toren gaan staan
en verder is het belangrijk dat de
zwarte dame c5 en e5 bestrijkt.

geweld met de bedoeling
h7-h5 te verhinderen en de
h7-h5 te openen. De zet heeft
echter een nadeel: de zwarte vrij-
pionnen worden losgelaten. Het is
mogelijk spoedig de beslissende zet
aan een partij aan te geven. Ik ben
vervolgens geneigd om de vermelde
zet van de laatste zet van een groot
voordeel te voorzien. Een andere
mogelijkheid:

- 20. h7 - h5 (de wit wil verhinderen)
- 21. Pf6 - d5
- 22. f7 x g6
- 23. Kg8 - h8
- 24. Pc4 - d5 met winst.

Wat is dus nog maar de vraag of
zwart h7 - h5 mag spelen.

- 25. Tf8 - d8
- 26. a5 - a4
- 27. Zwart neemt zijn kans onmiddellijk
aan. Het is natuurlijk niet zijn
bestemming zijn dierbaarste bezit zo
naar zijn te geven, dus wat gebeurt
er na 28. Ta1 x a4, T a8 x a4.
- 29. Td8 - a8 is mogelijk,
maar beter nog lijkt Pd7 x c5.
- 30. e4 x c5, Td8 x d3, 21. e4 - e5,
22. Pc4 - d6, Lb7 x f3.
- 31. g5 x f3, Dc7 x c5.

Het is natuurlijk allemaal niet
betreft, maar zwart komt in ieder
geval in het voordeel. Men zou kunnen
stellen: alle zwarte stukken nemen
aan de strijd in het centrum deel, bij
wat staan Lb6 en Th1 buitenspel.

- 32. b4 - b3
- 33. Dc2 - b1
- 34. De deze blijft op g6 gericht.
- 35. Le7 x c5

Na 30. e4 x c5, Pd7 x c5 moet wit
eerst de looper op d3 beschermen.
Zwart slaat dan op e4 en ondersteunt
met alle stukken de ver opgerukte
vrijpionnen.

- 36. Lc5 - b4†
- 37. Een andere mogelijkheid is Lc5 x d4.
- 38. Pc3 x d4, Pd7 - c5.
- 39. Lb4 x d2†
- 40. f7 x g6

Men besluit gezien de dreiging aan
zijn linkerhand de aanval met geweld
naar te zetten:

- 41. Pf6 - d5

- 24. Ld3 x g6 Pd7 - f8
- Na h7 x g6 25. Db1 x g6† loopt
zwart mat.
- 25. Lg6 x h7†

Men moet in aanmerking nemen, dat
beide spelers in tijdnoed verkeer-
den, wit nog iets meer dan zwart.
De tijdcontrole is pas op de veer-
tigste zet.

- 25. Pf8 x h7
- 26. Db1 - g6† Dc7 - g7
- 27. Dg6 x e6† Kg8 - h8
- 28. Pc4 - d6 Td8 - f8
- verdedigt veld f7
- 29. Pd2 - e4 Pd5 - f4
- 30. De6 - h6

Met 30. De6 - c4 kan wit dameruil
vermijden, maar na Lb7 - d5. 31.
Dc4 - b5, Ld5 x e4. 32. Pd6 x e4,
Dg7 x g2 is zijn aanval uitgewoed.

- 30. Dg7 x h6
- 31. Th1 x h6 Pf4 x g2†
- 32. Ke1 - e2

Op 32. Ke1 - f1 volgt Lb7 x e4.
33. Pd6 x e4, Kh8 - g7. 34. Th6 x h7
Kg7 x h7. 35. Kf1 x g2, b3 - b2 en
de zwarte pionnen beslissen snel.

- 32. Lb7 x e4
- 33. Pd6 x e4 Pg2 - f4†
- 34. Ke2 - d2 Kh8 - g7
- 35. Th6 - h4

De toren kan beter op b6 gezet worde
om de zwarte pionnen tegen te houden
en de witte te ondersteunen. Zwart
zal echter met zijn extra paard het
spel zonder twijfel in zijn voordeel
kunnen beslissen.

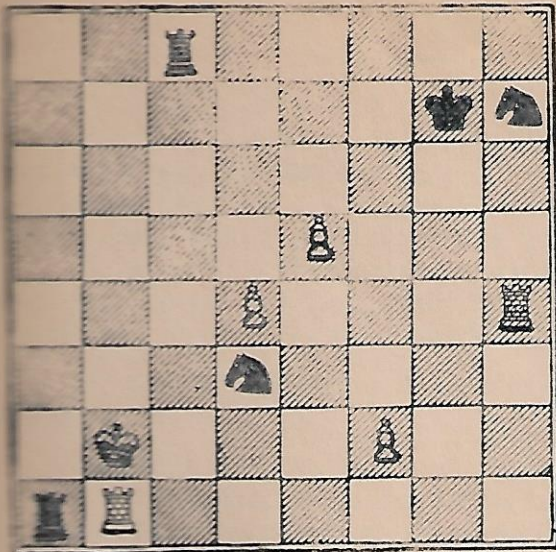
- 35. b3 - b2
- 36. Ta1 - b1

36. Ta1 - h1 wint een paard (op h7
of f4). Zwart kan daarom beter b.v.
35. Pf4 - d5 spelen. Men zie overige
de opmerking bij de 25ste zet.

- 36. a4 - a3
- 37. Pe4 - c3 a3 - a2
- 38. Pc3 x a2 Ta8 x a2
- 39. Kd2 - c2 Tf8 - c8†
- 40. Kc2 - b3 Ta2 - a1
- 41. Kb3 x b2

Na 41. Tb1 x b2 speelt zwart Pf4 - d5
(dreigt Tc8 -c3 mat) en wint dan snel
in de aanval door zijn overwicht aan
materiaal.

- 41. Pf4 - d3†

Wit geeft het op. Hij verliest een toren of gaat mat (42. Kb2 x a1, Tc8 - a8).

Ik hoop, dat U net als ik, de moeite van het naspelen waard hebt gevonden. Het is de bedoeling regelmatig een recent gespeelde partij te bespreken. Wilt U daarom, als U een interessante wedstrijd hebt gespeeld deze ter beschikking stellen? Het is natuurlijk niet nodig altijd een volledige partij op te nemen; we kunnen met een beslissend gedeelte of een paar spannende wendingen volstaan.

H. Klein.

Reactie op "Voor elk wat wils".

In het blad van vorige maand zijn een aantal typen schaakspelers besproken. Dit heeft mij wel aan het denken gezet. De strijd "over het bord heen" is dus belangrijk naast de strijd "op het bord" zelf.

Geïnspireerd door het artikel ben ik eens gaan denken over tegenmaatregelen. Hier zijn enkele mogelijkheden:

2. DE MEPPER alias BOEMER.

Remedie: Zijn onregelmatige openingen wijzen naar een romantische neiging; dus koffie of Si-Si aanbieden om op zijn sentiment te werken en rustig door schuiven. Onregelmatige openingen hebben tenslotte de hebbelijkheid "ergens" minder goed te zijn.

3. DE POTLOOD-GOOIER.

Remedie: Geeft niets; een gewaarschuwd man telt voor twee en daar kan uw partner het zeker niet tegen opnemen.

4. DE HANDWEIFELAAR.

Remedie: Rustig laten twijfelen; overschrijdt vanzelf de tijd.

5. DE SLUIPER.

Remedie: Ik moet zeggen dat het eerste gedeelte van de omschrijving zeer goed op mij past. Ik heb me echter bij mijn weten nog nooit schuldig gemaakt aan het tweede gedeelte van de "aanklacht", maar na ampele overweging meen ik mijn tactische wapens hiermede te moeten uitbreiden. Verder kan ik hier niets aan toevoegen, anders kan ik zelf niet meer winnen.

6. DE TONEELSPELER.

Remedie: Zoek ik al jaren naar! Het is een moeilijk te bestrijden type. Desondanks lijkt het mij het beste het theater veelvuldig te bezoeken (niet op donderdag natuurlijk). Je raakt dan snel doorgewinterd en kan al spoedig het kaf van het koren scheiden.

Vermoedelijk zijn we echter geen van allen aanhanger van één bepaald type, maar een combinatie van verschillende typen, zodat we in het vervolg niet alleen te kampen zullen hebben met de moeilijkheden op het bord, maar ook met de persoon achter het bord. Gelukkig maakt dit zowel het schaakspel als de man achter het bord ééns zo interessant.

M. Degeling.

"STRATEGIE EN TAKTIEK".

Nu ik weer voor deze rubriek Uw aandacht mag vragen, kan ik niet nalaten nog even een resumé te geven van wat er in de vorige clubbladen ter berde werd gebracht. Het is nu ongeveer driekwart jaar geleden sinds de laatste publicatie verscheen, zodat opfrissertje geen kwaad zal kunnen.

Vooraf wil ik nogmaals onder Uw aandacht brengen dat ik één en ander heb gedistilleerd uit het door Dr. M. Euwe geschreven "Hanboek voor de gevorderde schaker", deel I: "Bouwstenen der Schaakkunst".

Bij het kiezen van de juiste opstelling van onze stukken moeten we erop letten, dat:

1. Onze stukken zoveel mogelijk velden bestrijken, een zo groot mogelijke bewegingsvrijheid hebben;
2. Onze stukken niet gemakkelijk verdreven kunnen worden;
3. Onze minst beweeglijke stukken, de pionnen, tegen vijandelijke aanvallen beveiligd zijn;
4. Voorts speciale aandacht besteden aan die gedeelten van het bord, waar onze en/of de vijandelijke koning zich bevindt.

Deze regels komen overeen met vier grote groepen van kenmerken:

- A. Beweeglijkheid;
- B. Sterke en zwakke velden;
- C. Pionstelling;
- D. Bouw van koningsstelling.

We noemen A en B de dynamische- en C en D de organische kenmerken.

A. BEWEEGLIJKHEID.

A1. De goede en slechte loper.

Eén der belangrijkste kenmerken van deze hele groep en misschien wel van het hele schaakspel. Een goede loper (loper en pionnen op velden van tegenovergestelde kleur) is niet alleen in de opening sterker dan de slechte loper (loper en pionnen op velden van dezelfde kleur), maar ook in het midden- en eindspel. Het voordeel is drieledig:

1. Grootste beweeglijkheid;
2. Beste samenwerking met eigen pionnen;
3. Mogelijkheid van aanval op de vijandelijke pionnen.

Het spreekt vanzelf, dat alleen van een goede of slechte loper kan worden gesproken wanneer de pionnen min of meer onbeweeglijk zijn. (Zie diagram 1)

A2. De open lijn.

Onder "open lijn" verstaan we een verticale lijn waarop geen pionnen meer voorkomen. Wanneer er alleen een pion van de tegenpartij op deze verticale lijn staat die de middellijn nog niet heeft overschreden, dan spreken we van een "half-open-lijn". Een open diagonale lijn heet kortweg "open-diagonaal". (Zie diagram 2, 3 en 4)

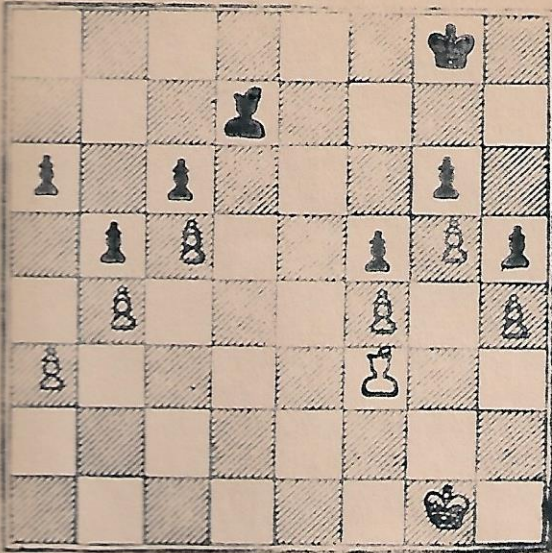
Diagram 1. Hier heeft wit de goede- en zwart de slechte loper.

Diagram 2. In dit diagram is zowel de C- als de H-lijn een "open lijn".

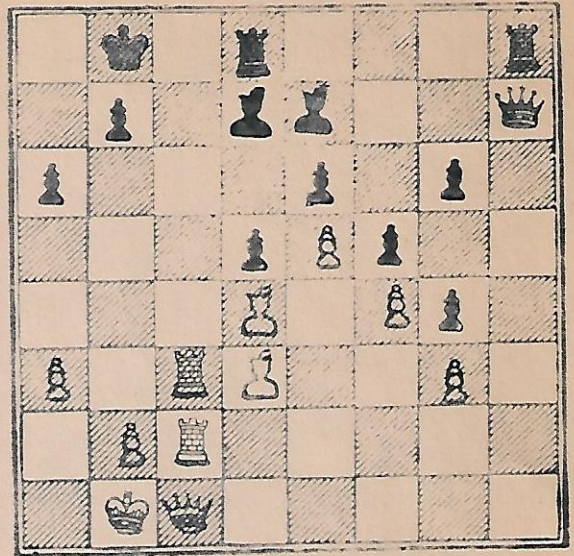
Diagram 3. Nu heeft zwart de (lange) open-diagonaal (a1-h8), terwijl wit dreigt langs de open-diagonaal b1-h7.

Diagram 4. Attentie! Hier heeft zwart de half open C-lijn en wit de half open D-lijn, maar we mogen niet zeggen dat zwart ook nog de half open E-lijn beheerst, omdat er al een witte E-pion op e6 staat.

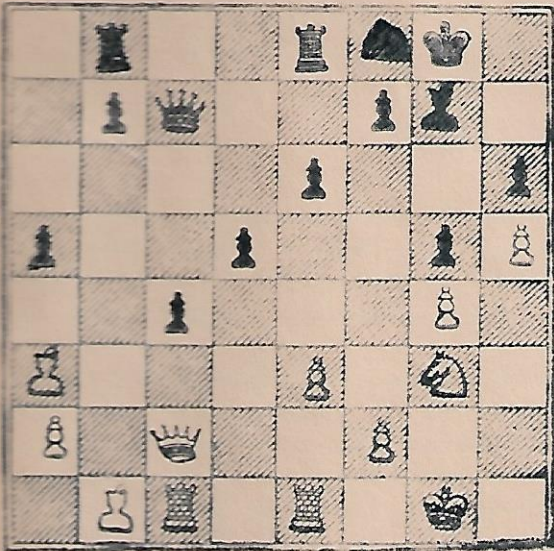
1.

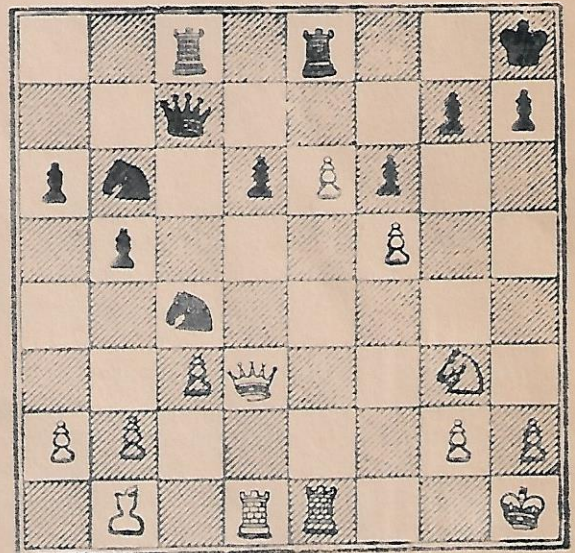
2.

3.

4.

a. De half-open-lijn.

De richtlijnen volgens welke we een plan kunnen maken dat op dit kenmerk is gebaseerd, zijn:

1. De bezetting van de half-open-lijn door enige zware stukken;
2. De bezetting van het veld vlak voor de vijandelijke pion op die half-open-lijn door een paard;
3. Bestorming van de vleugel door de pionnen op de lijnen naast de betreffende half-open-lijn. (Zie diagram 4)

b. De open lijn.

Hier is de richtlijn zonder meer: Bezetting door toren(s) en/of dame met de dreiging in de stelling van de tegenpartij te dringen. Is dit niet mogelijk dan verliest de bezetting van die open lijn veel van zijn waarde. (Zie diagr.

c. De open-diagonaal.

Ook hier bestaat de juiste taktiek uit het oprukken van de pionnen tegen de velden van de diagonaal. (Zie diagram 3)

De zevende (tweede) rij.

Hoewel in de kop sprake is van de open lijn willen we dit zéér belangrijke kenmerk toch maar onder dit hoofd onderbrengen. Ons streven moet nu zijn: het bereiken van tenminste één, maar indien mogelijk, twee torens naar de zevende (tweede) rij. De werkingssfeer van de toren is hier veel groter, daar het nu mogelijk is twee pionnen tegelijkertijd aan te vallen. Bovendien dreigen er velerlei mat varianten (bij verdubbeling van de torens op de voorlaatste rij). In verreweg de meeste gevallen zal onze toren de vijandelijke stelling moeten binnendringen via de door ons veroverde open lijn. Vandaar het belang van die open lijn. (Zie diagram 5)

5.

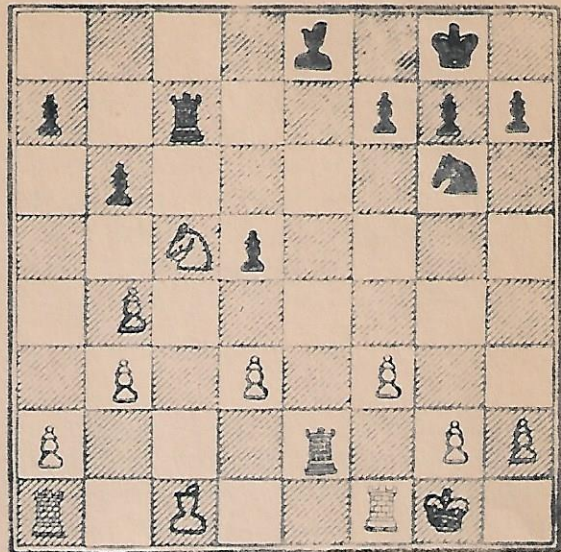

Diagram 5. : Het witte paard op c5 moet wijken voor de zwarte pion op b6, maar dan kan wit niet meer verhinderen, dat de zwarte toren op c7 zijn stelling binnendringt via c2. In deze stand (met torens op c2 en e2) kan zwart de vernietigende kracht van zijn torens direkt tegen de witte koningsvleugel aanwenden om de winst te forceren. Er dreigt reeds mat!

A3. Het Loperpaar.

Daar twee lopers volmaakt samen kunnen werken en zich sneller kunnen verplaatsen dan looper + paard of twee paarden, spreekt het voor zich, dat het loperpaar een voordelig kenmerk is. De beide lopers komen het best tot hun recht in open stellingen, zodat wij hier naar toe moeten werken.

Zo, voor deze maand is het weer welletjes. Ook al is deze theorie nu een samenvatting van hetgeen in de vorige clubbladen is geschreven, toch zal het een hele kluit vormen voor een ieder die het "paraat" wil hebben. Ik ben mij ervan bewust elk kenmerk nu zeer summier te hebben behandeld, maar ik ben ervan uitgegaan dat er nog wel wat is blijven hangen van wat er een jaar geleden over werd beschreven in het clubblad. Volgende maand gaan wij dan weer verder waar wij zo'n negen maanden geleden zijn gebleven en dan hoop ik het kenmerk "het centrum" uit te breiden voor U te behandelen. Toch wil ik niet eindigen alvorens U allen reeds nu een zeer prettige en zonnige vakantie toe te wensen.

M. Degeling.

NON - DRAAK - GAMBIET.

Het is mij opgevallen, dat het grootste gedeelte van de spelers in onze club als openingszet kiest 1. e2 - e4. De reden van deze openingszet is vaak verschillend:

Er zijn schakers, die nooit iets van openingstheorie willen weten. Zij leerden het spel van hun vader of oom. Tegelijk met de spelregels leerden zij de eerste beginselen van de strategie: Centrum bezetten, stukken ontwikkelen enz. De zet, welke aan al deze voorwaarden voldoet is 1. e2 - e4 (Dus toch openingstheorie!).

Zulke spelers spelen altijd 1. e2 - e4, omdat het een goede zet is en zij geen behoefte hebben aan andere openingszetten.

Andere schakers, welke wel degelijk weten, dat met b.v. 1. d2 - d4 of 1. f2 - f4 hetzelfde strategische doel te bereiken is, spelen toch 1. e2 - e4 en wel omdat (meestal aanvalspelers) het open spel hen beter ligt.

Welnu, al de spelers, welke 1. e2 - e4 c7 - c5 openen, zullen vrij vaak voor het probleem 1.....c7 - c5 geplaatst worden. Deze verdediging heet Siciliaans en is tegenwoordig zeer populair. Wil men met wit spelende het initiatief in deze opening handhaven, dan zal men goed op de hoogte moeten zijn met de vele varianten, welke niet alleen technisch maar ook strategisch zeer grote verschillen vertonen! Wit kan nu al deze varianten vermijden door een gambiet te spelen, dat volgens theoretici niet geheel correct is, doch zeer goede aanvalskansen biedt, wanneer zwart niet actief tegenspeelt. Uit materieel oogpunt bekeken is het gambiet niet erg riskant, omdat wit een zeer sterk initiatief krijgt, wanneer zwart zijn pluspion tracht te handhaven.

1. e2 - e4 c7 - c5

2. b2 - b4!? Deze zet werd vaak door aanvalsspelers als Marshall en Spielmann gespeeld. Tegenwoordig twijfelt men aan de korrektheid van 2. b2-b4. Toch is er geen directe weerlegging van bekend en men dient als zwartspeler goed op de hoogte te zijn, anders gaat men kansloos tenonder.

2..... c5 x b4 . Weigeren is gunstig voor wit, omdat deze dan de meerderheid in het centrum verkrijgt. En daardoor groot ruimtevoordeel.

3. a2 - a3 d7 - d5 Dit wordt als de beste zet voor zwart beschouwd en deed dit gambiet in onbruik geraken. Toch is dit geenszins de weerlegging van 2. b4. Na andere zetten verkrijgt wit uitstekende aanvalskansen. Bijv:

I. 3..... Pc6? 4. ab4: enz.

II. 3..... e6; 4. ab4:, Lb4: 5. c3, Le7; 6. d4, d6; 7. f4, f5; 8. Pd2 enz.

III. 3..... ba3: 4. Pa3:!!

1). 4..... d6; 5. Lb2, Pc6; 6. d4, Pf6; 7. Ld3, e6; 8. Pf3 enz.

2). 4..... d5; 5. ed5:, Dd5; 6. Lb2, Pc6; 7. Pb5, Dd8; 8. Df3! enz.

4. e4 x d5 Dd8 x d5 Dreigt De5 schaak.

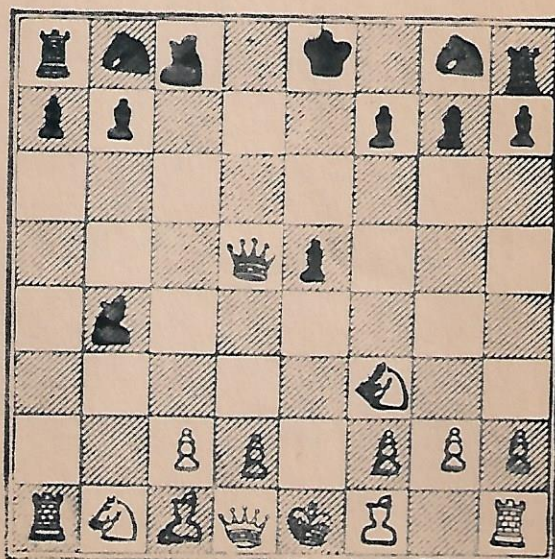
5. Pg1 - f3 e7 - e5! Dit is beter dan 5..... Lc8 - g4; 6. ab4:, Lf3: 7. Df3:, Df3: 8. gf3: (op 7..... De5 schaak volgt 8. Kd1, Da1: 9. Db7: met voordeel voor wit) . Het loperpaar in open stelling plus een gemakkelijke ontwikkeling garandeert wit het beste spel (Marshall).

6. a3 x b4 Lf8 x b4 (Zie diagram).

Stelling na 6..... Lf8xb4

In d e diagramstelling kan wit de aanval op drie manieren voeren:

- I. 7. c2 - c3 Lb4 - c5
- 8. Pb1- a3 e5 - e4
- 9. Pa3- b5 Ke8 - d8
- 10. Pf3- d4 Pb8 - c6
- 11. Dd1- a4 Pg8 - f6
- 12. Lc1- a3 gevolgd door 0-0-0, met goed spel voor wit.

- II.
7.	Pb1 - a3	e5 - e4
8.	Pa3 - b5	Ke8 - d8
9.	Pf3 - d4	Pb8 - c6
10.	c2 - c4	Dd5 - d7
11.	Lc1 - b2	Pg8 - f6
12.	Dd1 - a4	Lb4 - c5
13.	Pd4 - b3	b7 - b6
14.	Pb3 x c5	b6 x c5
15.	Lf1 - e2	en wit staat goed.

- III.
7.	Lc1 - a3	Pb8 - c6
8.	La3 x b4	Pc6 x b4
9.	Pb1 - c3	Dd5 - c5
10.	Lf1 - b5+	Pb4 - c6
11.	Ta1 - a5!	f7 - f6
12.	Dd1 - a1	Pg8 - e7
13.	Pc3 - e4	Dc5 x c2
14.	d2 - d3	met goede vooruit-
zichten voor wit

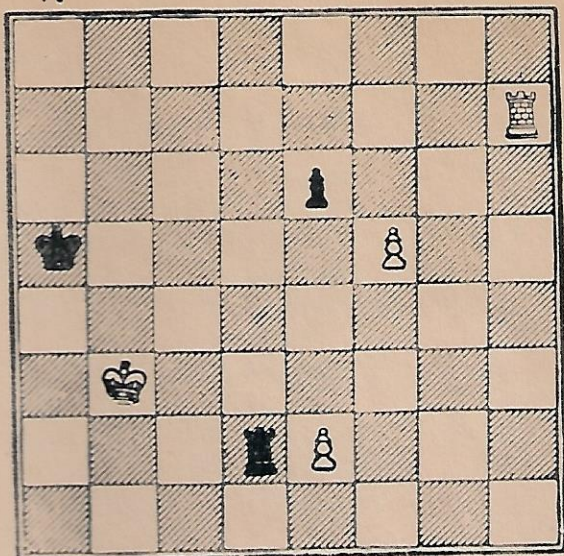
R.J. de Vrij.

"GUNSTIGE" DAMERUIJ ?

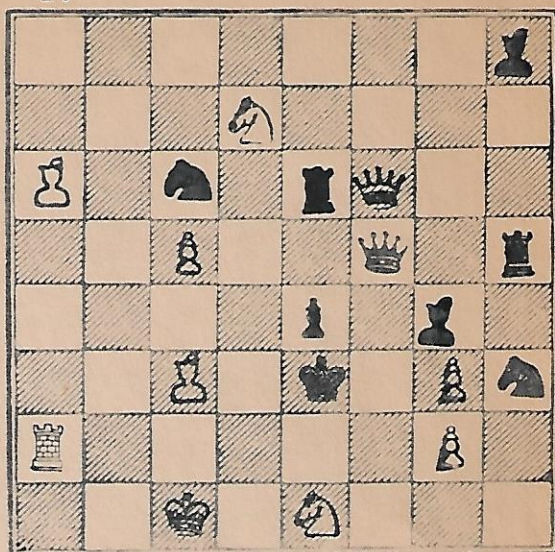
Problemen - rubriek.

1.

Wit speelt en wint

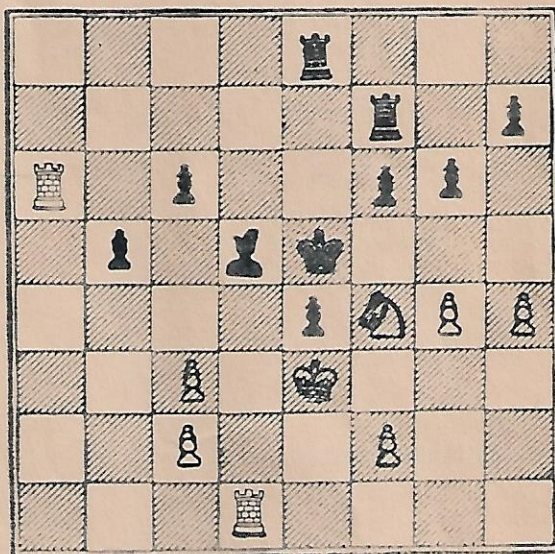
2.

P66

Tweezet

3.

Wit geeft mat in drie

1 T x d5+ exd5
 2 P - d3t exd3
 3 b4 ≠
 2 P x g6 is fout
 on dat

Probleem 1 is ogenschijnlijk remise. De witte toren zorgt echter voor een aardige winstvoering, waarbij hij zelf van het bord verdwijnt. De tweezet is iets lastiger. Als U een stuk echter op de juiste manier verzet, heeft zwart wel tegenzetten, maar mat op de volgende zet is onontkoombaar. Stelling 3 kwam voor in een partij van Tarrasch (wit). Tarrasch vond een dwingend mat in drie, door reeds vanaf de eerste zet de zwarte koning aan te vallen.

Een goede oplossing wordt met 5 punten beloond. U kunt dus elke maand 15 punten vergaren. Zodra U het totaal van 100 punten hebt bereikt, ontvangt U een prijs en begint U weer met een blanco register. Leden van de redactie zijn niet van deelname uitgesloten.

Bij de tweezet behoeft U slechts de sleutelzet te vermelden, bij het mat in drie alle drie de zetten. Bij de eindspelstudie de gehele winstvoering, ongeveer zes zetten. Schrikt U voor dit aantal niet terug, want na de eerste zet verloopt alles automatisch. Mocht U niet alle problemen hebben opgelost, stuurt U dan toch degenen, waarbij het wel gelukt is op. Immers voor elke goede oplossing krijgt U 5 punten.

Oplossingen gaarne vòòr 26 juni 1964: J.F. Ros, Torenlaan 51, Rotterdam-8.

"RESULTATEN EN STANDEN"
in de zomercompetitie.

Uitslagen:

2e ronde (8 mei)

Graaf T.	- Klapwijk	0-1
Eberhardt	- Winter	1-0
Verboom	- Klein	0-1
Berkers	- Leeuwen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Noorlander	- Hoogenraad	1-0
Horik	- Böhm	0-1
Hammer A. Sr	- Degeling	0-1
Hammer A-H. Jr	- Vos	1-0
Hammer J.A.W.	- Oosthoek	0-1
Teerds	- Takkenberg	1-0
Ros	- Bangert	1-0

3e ronde (15 mei)

Steenis	- Ros	0-1
Hammer A.H.Jr	- Klapwijk	1-0
Graaf W. de	- Verboom	0-1
Musscher	- Noorlander	1-0
Eberhardt	- Degeling	0-1
Graaf T.	- Liefhebber	0-1
Berg M.V.v.d.	- Post	0-1
Leeuwen	- Böhm	0-1
Hammer A.H.Sr	- Berkers	1-0
Horik	- de Vrij	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Kromhout	- Klein	0-1
Takkenberg	- Bangert	1-0

4e ronde (22 mei)

Klapwijk	- Liefhebber	0-1
Steenis	- Graaf T.	1-0
Klein	- Hammer A.Jr	1-0
Verboom	- Berg M.C.v.d	1-0
Ronde	- Noorlander	1-0
Post	- Horik	1-0
Musscher	- Eberhardt	0-1
Takkenberg	- Ros	0-1
Vos	- Vrij	0-1
Kromhout	- Böhm	0-1
Hammer A Sr.	- Teerds	0-1
Winter	- Oosthoek	0-0
Degeling	- Bangert	1-0

5e ronde (29 mei)

Klapwijk	- Klein	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Oosthoek	- Ros	0-1
Verboom	- Graaf T.	1-0
Böhm	- Liefhebber	0-1
Eberhardt	- Takkenberg	1-0
Oosten	- Hoogenraad	0-1
Berkers	- Musscher	0-1
Horik	- Leeuwen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Noorlander	- Steenis	0-1
Berg M.C.v.d.	- Degeling	0-1

Wij kunnen U mededelen, dat in de indeling Zomercompetitie de volgende mutaties plaats vonden:

Afgevoerd: de Heer G.B. Graal

Toegevoegd: de Heer W.F. Teerds in groep II (voorgift $\frac{1}{2}$ punt)

de Heer J. van Oosten in groep III (voorgift $1\frac{1}{2}$ punt).

Voorts delen wij U mee, dat het aangenomen Damegambiet is afgesloten met 21 overwinningen voor wit

23 overwinningen voor zwart

3 remises.

Ranglijst na de 5e ronde.

Nr.	Naam	gesp.	gew.	rem.	verl.	voorg.	punten
1.	Ros	5	5	-	-	-	5
2.	Verboom	5	4	-	1	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$
3.	Klein	5	4	1	-	-	$4\frac{1}{2}$
4.	Degeling	4	4	-	-	-	4
5.	Horik	5	1	2	2	$1\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$
6.	Eberhardt	5	3	-	2	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$
7.	Musscher	4	3	-	1	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$
8.	Böhm	5	3	-	2	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$
9.	Hammer A.H. Sr	4	1	1	2	$1\frac{1}{2}$	3
10.	Leeuwen	4	-	3	1	$1\frac{1}{2}$	3

Nr.	Naam	gesp.	gew.	rem.	verl.	voorg.	punten
11.	Vrij	3	2	1	-	$\frac{1}{2}$	3
12.	Hammer A.H.Jr	4	3	-	1	-	3
13.	Liefhebber	4	3	-	1	-	3
14.	Noorlander	5	1	-	4	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$
15.	Post	2	2	-	-	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$
16.	Winter	3	2	-	1	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$
17.	Teerds	3	2	-	1	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$
18.	Berkers	3	-	1	2	$1\frac{1}{2}$	2
19.	Steenis	3	2	-	1	-	2
20.	Oosthoek	4	2	-	2	-	2
21.	Oosten	1	-	-	1	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$
22.	Takkenberg	5	1	-	4	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$
23.	Ronde	1	1	-	-	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$
24.	Klapwijk	5	1	1	3	-	1
25.	Hammer J.A.W.	2	1	-	1	-	1
26.	Graaf T.	4	-	-	4	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
27.	Vos	2	-	-	2	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$

A. Bangert
M. Degeling.

Z O M E R.

